

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Pvinct. I. Quid sit suspensio & quotuplex.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

num militarium sine dubio comprehenduntur, quia verè sunt regulares; vt notauit Rodrig. q. 68. art. 4. Villalobos tract. 12. diffie. 20. in fine. Bonac. disp. 2. q. 4. p. 7. num. 9.

Secundum dubium est quibus clericis secularibus extra Hispaniam interdicta sit assistentia taurorum agitationi? Constat ex Bulla Pij V. & Gregorij omnes & singulos qui beneficium Ecclesiasticum habuerint, vel factis fuerint initiati? Sed an sufficiat beneficium, rametsi exiguus reditus habeat? Non conueniunt Doctores. Nam Srephan. Dauia de censur. 2. part. capite 5. disputat. 1. dub. 4. conclus. 7. negat sufficere, quia prædictum beneficium, ac si beneficium non esset reputatur, cum ad horas Canonicas recitandas non obliget. Sed oppositum censo verus cum Bonacina tom. 3. de censur. disputat. 2. quest. 4. punct. 7. numero 5. quia beneficium ex quoque reditu verum beneficium est. Et licet sufficiens non sit ad inducendam obligationem pensum horarum singulis diebus recitandi, non inde inferri potest insufficientis esse ad obligandum, ne his spectaculis beneficiarius assistat, quia recitatio horarum est beneficiarij munus, ob cuius exercitium beneficiarius ex fructibus beneficij alitur, quia beneficium datur propter officium. Si igitur beneficij fructus insufficientes sunt ad beneficiarium alendum, beneficium insufficientis est ad obligandum beneficiarium ad continuam horarum recitationem. Quæ ratio nullatenus procedit in priuatione abstinendi ab his spectaculis, quæ solum ob indecentiam clericalis status inducitur. Et confusio, quodlibet beneficium quantumvis exiguum sufficit, vt beneficiarius fori privilegio gaudeat, vt omnes fateantur. Ergo etiam sufficiens erit, vt beneficiarius spectaculis indecentibus priuetur, quia vtrumque scilicet privilegium, & prohibitio ob eandem causam nempe ob honorem status clericalis inducitur. Notanter dixi extra Hispaniam, nam in Hispania solum Clericis regularibus hæc assistentia interdicta est: nam Clemens VIII. in suo Decreto loquens de Clericis, inquit: Clericos verò seculares beneficia Ecclesiastica obtinentes vel sacris ordinibus, seu in Ecclesiastica dignitate constitutos in dictis Hispaniarum regnis existentes, per præsentem monemus, & exhortamur in Domino, &c. Non igitur præcipis, sed consulit. Tertium dubium est, an excommunicatio, quæ clericis beneficia habentibus, vel in sacris constitutis extra Hispaniam iniungitur, & in Hispania clericis regularibus sit ipso iure lata, vel per iudicem ferenda? Affirmat esse latam ipso iure Fillucius tract. 1. 4. capite 7. quest. 8. num. 123. motus illa dictione copulatiua, *similiter prohibemus sub excommunicationis pena*, quæ denotat penam excommunicationis similem esse præcedenti, quæ ipso iure lata erat aduersus Principes, & communitates permitteutes in suis prouincijs, terris, & locis taurorum agitationem, sed longè verius est non esse latam, sed ferendam per iudicem. Vti docuit Ludouic. Lopez instructor. conscient. 2. punct. capit. 31. quest. 4. Gutier. lib. 1. canon. 99. cap. 7. numero 17. Petr. Nauarr. lib. 2. de restit. capite 3. numero 304. Rodrig. tom. 2. sum. capit. 71. numero 4. Auila de censur. 2. p. capit. 5. disputat. 1. dub. 4. Bonacina tom. 3. de censur. disputat. 2. quest. 4. punct. 7. numero 3. Villalobos 2. p. sum. tractat. 12. difficultat. 20. numero 3. Nam illa verba *sub excommunicationis pena*, non sunt censuræ ipso iure late: ex dictione autem illa copulatiua *similiter prohibemus*, id non colligitur, quippe hæc non referitur ad penam excommunicationis, sed ad prohibitionem, hoc est sicut Principibus, & magistratibus prohibitum est, ne in suis terris, & locis agitationem taurorum permittant, sic clericis, & religiosis assistere prohibetur. Si autem Pontifex vellet, vt sub eisdem penis prohibitio fieret, id exprimeret dicens. *Similiter prohibemus sub eisdem penis positis*. Quinimò addens *sub pena excommunicationis*, neque exprimens latæ sententiæ, manifestè indicauit non esse ipso iure latam, sed ferendam. Adde hanc applicationem benigniorem esse, quæ in decreto penali semper præferenda est.

- 23 Vigefimatertia continetur in Bulla Censuræ Domini aduersus præsumptos absolueret delinquentes à censuris incurfis ob delicta in Bulla Censuræ Domini contenta. Inquit enim Pontifex. Quod si forte aliquis contra tenorem præsentium talibus excommunicatione, & anathemate laquearis, vel eorum alicui absolutionis beneficium impendere de facto præsumperint, eos excommunicationis sententiâ innodamus, quæ excommunicatio seruata non est, vt probauimus hac disputat. pun. 22. & videri potest Bonac. disp. 1. de censur. q. 22. pun. 3.

DISPUTATIO IV.

De Suspensione.

AMETSI hæc vox Suspendio, strictè & in rigore sumpta, significet incertitudinem, vt probat Ambros. Calepio. verbo *suspensio*: ac ex iuris Canonici interpretatione translata est ad significandam priuationem cuiusvis actionis, & officij, iuxta Clement. cupientes verbo *suspensio de pena*, vbi prohibitio ab officio aduocationis, & notariæ suspensio nuncupatur: & in Trident. sess. 22. c. 10. de reform. Episcopus prohibens notariis, ne sua officia exerceant suspenditur dicitur suspensionis. Hæc tamen acceptio latissima est, vtpote communis tam actibus secularibus, quam Ecclesiasticis, strictius sumitur pro prohibitione exercitij spiritualibus annexi, vt in cap. *quasi sum. cap. fin. de cohabit. clericor. & mulier.* ex stenti enim in peccato mortali, adus sacri prohibentur. Verum in præsentibus suspensio non ita læte sumitur, sed pro prohibitione exercitij potestatis Ecclesiasticæ, & secundum hanc acceptiorem eius naturam, causas, & effectus enodabimus.

PUNCTVM I.

Quid sit suspensio, & quotuplex.

- 1 Definitur suspensio, & qualiter ab alijs censuris differat.
2 Clerici tantum afficiuntur suspensione.
3 Triplex est suspensio, & declaratur hac diuisio.

Multiplicem definitionem Doctores suspensioni assignant: ea est clarius, breuior, magisque recepta, quam tradunt communiter Doctores, Nauarr. cap. 17. num. 14. Suar. 5. de censur. disp. 2. sect. 1. num. 2. Sayrus lib. 4. thesaur. cap. 1. num. 13. Auila de censur. 3. p. disp. 1. dub. 1. Henric. lib. 13. cap. 31. num. 2. Coninch. disp. 5. dub. 1. Bonac. 1. disp. 3. de suspens. pun. 1. num. 2. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 3. cap. 1. Gaspar. Harado tract. de suspens. difficult. 1. Videlicet suspensio est censura Ecclesiastica, qua minister Ecclesiæ formaliter impeditur ne functiones Ecclesiasticas exerceat, aliquæ potestate vtatur. Dicitur censura Ecclesiastica, iuxta Textum in cap. *quærenti*, de verbor. significat. quia est pena medicinalis. Et secundum hanc partem conuenit suspensio cum excommunicatione, & interdicto, siquidem omnes sunt censuræ, & functiones Ecclesiasticas impediunt. Differunt verò ab illis, & ac omnibus alijs quæ non sunt proprie censuræ, vt ab irregularitate, depositione, & degradatione in modo quo his omnibus priuat. Nam excommunicatio esto priuat ministrum Ecclesiæ, ne functiones Ecclesiasticas exerceat, aliæ potestate vtatur: hoc enim solum est quatenus hæc functiones Ecclesiasticæ sunt quædam cum fidelibus communicationes, à qua communicatione exclusus est excommunicatus: at suspensioni his functionibus priuat, non quatenus participant rationem communicationis, sed quatenus sunt vltus alicui potestatis Ecclesiasticæ proueniens ab officio, vel beneficio. Insuper excommunicatio pluribus priuat, quàm suspensio, vt de se constat: extenditurque non solum ad Ecclesiasticas personas, sed ad laicos, secus suspensio. Ab interdicto autem differt, quia interdictum priuat receptione aliquorum sacramentorum, Ecclesiastica sepultura, & officij diuinis, à quibus suspensus priuatus non est. Deinde esto interdictus priuatur administratione sacramentorum; non priuatur illa quatenus est vltus cuiusdam spiritualis potestatis, sed quatenus est communicatio quædam, & quasi cooperatio illius. Vnde vt notant Doctores teste Suarez disputat. 2. 5. sect. 1. numero 5. interdictus priuatus est, ne possit alicui sacre functioni interesse, non solum exercendo spirituali iurisdictionem, sed nec cooperando ei, aut ministrando aliquo modo, cum tamen suspensus non priuatur illo ministerio, quod laicus exercere potest in Missæ sacrificio, aut sacramentorum administratione. Et hinc oritur alia differentia suspensionis ab interdicto, sicut ab excommunicatione, nam interdictum sicut excommunicatio afficit quamlibet personam fideliem; at suspensio requirit necessariò esse personam Ecclesiasticam, hæc enim sola est quæ potest Ecclesiasticam functionem exercere.

Aliquibus Doctoribus placet sub persona Ecclesiastica comprehendi feminas religiosas, quibus iurisdictione spiritualis commissa est, vti Abbatissis, & Priorissis; hæc enim posse suspendi ab officio propria suspensione docuerunt Nauarr. cap. 27. num. 151. & 158. & § 7. num. 159. Henric. lib. 13. de excommunicat. cap. 31. numero 2. Filluc. lib. de censur. 11.

in de suspensione, cap. 9. & indicat Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 3. cap. 1. num. 2. Nam esto clerici non sint, sunt personae Ecclesiasticae iurisdictionis Ecclesiasticae capaces. Sed rectius reliqui omnes Doctores esse Gregorio de Valen. tom. 4. disput. 7. q. 1. p. 1. pronunciato. 1. Sayro lib. 4. thesauri, cap. 1. num. 16. Suar. dicta. sect. 1. num. 5. Coninch. disp. 1. 5. dub. 1. num. 2. & dub. 3. num. 1. 8. Et 2. afferunt solos clericos affici suspensione posse, cum ipsi tantum capaces sint officij, & beneficii Ecclesiastici functiones exercendi, etenim iurisdictione quae Abbatibus commissa est, non est proprie iurisdictione Ecclesiastica, cum non ex ordine Ecclesiastico proveniat; alias suspensionem ab officio violantes, irregularitatem incurrerent, quae transgressoribus suspensionis ab officio indicta est, cuius sententia excommunicat. in 6. & cap. 1. de sententia, & re iudic. eodem lib.

Quoad divisionem attingit triplex est suspensio, alia ab officio, alia a beneficio, alia ab utroque simul. Solum ad utroque suspensionem absolute latam comprehendere suspensionem ab officio, & beneficio, quia non est vnde limitatio accipias, & cur potius de officio, quam de beneficio intelligatur. Vnde docet Henricus. lib. 1. 5. sum. cap. 33. Tolet. lib. 1. cap. 43. num. 7. Auita 3. p. disp. 2. dub. 1. concl. 2. Suar. disp. 2. 5. sect. 1. num. 9. Coninch. disp. 1. 5. dub. 1. num. 4. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 3. cap. 1. num. 2. Suspendio quae simul ab officio, & beneficio suspendit appellari debet impliciter totalis, quae vero tantum suspendit ab officio, vel beneficio partialis dici potest Suspendio ab officio si absoluta sit omni spirituali officio tum ordinis, tum iurisdictionis, & Ecclesiasticae administrationis priuat. Partialis vero ex eo dicitur quia aliquam functionem impedit vel ordinis, vel iurisdictionis, ut constat ex cap. sane, el. 2. de officio delegati, & cap. 2. eodem tit. in 6. & ibi Glossa. Idem est de suspensione a beneficio si integra sit priuat omni illius administratione, & fructuum perceptione: si partialis fuerit priuare potest a certo beneficio, vel illius parte, scilicet ab his, vel illis fructibus percipiendis. Deinde suspensio alia est absoluta, seu abique vlla temporis determinatione, alia determinata, seu pro determinato tempore lata, de qua diuisione sunt plures textus in iure. Solum ad utroque suspensionem pro determinato tempore non esse proprie censuram, quia tantum apponitur in penam delicti commissi, ideoque elapso termino pro quo imposita est, cessat abque alia absolute, ut optime notat Tolet. lib. 1. sum. cap. 46. num. 1. Suar. 1. 5. de censur. disp. 2. 5. sect. 1. num. 3. post medium, & disp. 2. 6. sect. 1. num. 1. Idem tradunt Glossa, & Doctores in Clement. 1. de Decimis, verbo donec, & in capite sacro, verbo per mensem, de sententia excommunic. Innocent. & Abbas in cap. cum bona, de arat. & qualis. Secus vero est & Doctores in Clement. 1. de Decimis, verbo donec, & in cap. de suspensione absoluta, quae de perpetua est, ideoque contra indiget absolute, ut cesset. Tandem suspensio alia est a iure, alia est ab homine. De qua diuisione satis disput. 1. huius tractatus diximus.

PUNCTUM II.

Qui suspendere, quive suspendi possint.

- 1. Suspensionem a iure solus summus Pontifex ferre potest.
- 2. Episcopus sine capitulo bene potest suspensionem ferre, etsi spectato iure antiquo contrarium esset dicendum.
- 3. Conditiones requisitae in ferenda suspensionem eadem sunt, quae pro ferenda excommunicatione requiruntur.
- 4. Solus clericus suspendi potest.
- 5. In suspensione a iure generaliter lata, non comprehenditur Episcopus, etiam si consecratus non sit.
- 6. Suspensione generaliter lata aduersus omnes clericos religiosi clerici comprehenduntur.
- 7. Qualiter suspensio in communitatem ferri possit.
- 8. Semel suspensus potest iterum suspendi.
- 9. Defunctus capax non est huius censurae, tamen si ob suspensionem praecedentem priuari possit beneficii fructibus.

Suspensio a iure lata solus iuris conditor fert. Suspensionem vero ab homine si qui potestatem habet excommunicandi ferre plerumque potest, quia regulariter potestas pro omnibus censuris ferendis committitur, eo quod omnes censurae ad eundem finem referantur, & se mutuo iuuent ad comprimendam rebellionem contumaciam: ut tradit Syluest. verbo suspensio 1. num. 2. Nauarr. cap. 2. 7. num. 1. 59. Sayro lib. 4. thesauri, cap. 2. num. 1. Suar. disp. 2. 8. sect. 1. num. 2. Tolet. lib. 1. cap. 13. Henricus. lib. 1. 5. cap. 35. numero 1. Vgolin. tab. 4. capite 1. Nulla tamen est repugnantia, quin sola potestas suspendendi abque potestate excommunicandi, vel e contra alicui concedatur, cum sint

censurae diuersae: uti notauit Suar. dicta. sect. 1. numero 2.

Iure antiquo Episcopus sine capitulo suspendere non poterat, iuxta textum in cap. penult. 1. 5. q. 7. & subditur ibi irritam fore sententiam Episcopi, nisi praesentia clericorum firmetur. Hoc tamen decretum affirmat Suar. dicta. disp. 2. 8. sect. 1. num. 14. non esse in usu, neque ab vniuersali Ecclesia receptum, fuit enim Concilij provincialis Carthaginen. 4. Postea vero Alexand. III. in cap. 1. de excessib. praelator. mandat ne Episcopus sine iudicio capituli Presbyteros ardeat suspendere, vel Ecclesias eorum interdicare. Hic textus non loquitur de omnibus clericis, sed solum de Presbyteris, quos prohibet suspendere, vel eorum Ecclesias interdicare absque consensu capituli; non tamen irritat suspensionem laram absque tali consensu. Praeterea (ut bene tradit Suar. loco citato, cum communi sententia) textus loquitur de suspensione lata tantum in vindictam delicti commissi, non de suspensione quae est censura, & medicinalis poena. Ego vero addo illam solemnitatem consensu capituli pro ferendis censuris suspensionis, & interdicti aduersus clericos consuetudine abrogatam esse. Videmus enim passim Episcopos absque vilo capituli consensu requisito poenam suspensionis in clericos proferre; ut aduertit Panormit. in dicto cap. 1. & Suar. disp. 2. 8. sect. 1. m. 4. in fine.

Conditiones autem requisitae in ferenda suspensionem sunt eadem quae pro ferenda excommunicatione requiruntur, qualesque explicauimus, cum de censuris in genere sermonem fecimus. Primum namque debet esse clericus. Nam esto Syluest. verbo Abbatissae, & verbo suspensionum. 1. & Henricus. lib. 1. 3. de excom. & suspensio. 3. 5. m. 1. censeant Abbatissam suspendere posse clericos Ecclesiarum sibi subditarum. Argum. cap. dilecta de maior. & obediens. Communis tamen sententia, quam sequitur Glossa in dicto cap. dilecta, verbo iurisdictionem. Innocent. & Panormitan. ibi. Vivald. tract. de suspensio. num. 151. Sayro lib. 4. thesauri, cap. 2. num. 9. negat suspensionem ab alio quam a clerico fieri posse, quia est actus iurisdictionis Ecclesiasticae, quae solum clericis conuenire potest; suspensionemque latam ab illa Abbatissa in dicto cap. dilecta, non esse suspensionem propriam, sed prohibitionem. Quod non leuiter colligitur, ex eo quod Pontifex non praecipit Episcopo cui rescriptis, ut suspensionem Abbatissae laram feruere faciat, sed ut per censuram compellat subditos Abbatissae praecipis obedire. Signum ergo est suspensionem ab Abbatissa latam non habuisse rationem censurae, sed solum cuiusdam prohibitionis. Secundo debet iurisdictionem in foro externo habere, comparatione illius quem suspendere intendit ut constat ex his quae diximus disp. 1. Tercio hanc iurisdictionem expeditam debet habere, quare si aliqua censura ligatus exiit nequit suspensionem ferre, non solum licite, sed nec valide, si censura illa denunciata sit: at lectula denunciatione peccabit ferens censuram, nisi sit ad instantiam partis, ut aduertit Stephan. Daulla 3. p. de censur. disp. 4. dub. 1. concl. 3.

Quoad personas vero in quas suspensio ferenda est, necessarium clericum esse debere firmat communis sententia, cum Glossa in cap. quicumque verbo ministros, de sententia excommunicat. in 6. Innocent. in cap. ult. de excessib. praelator. Panormit. in cap. dura saepe num. 10. de crimine falsi. Nauarr. cap. 27. num. 150. & sequentibus. Suar. disput. 2. 8. sect. 2. num. 1. Auita 3. p. disput. 4. dub. 1. concl. 1. & alij. Etenim cum suspensio necessarium versari debeat circa officium, vel beneficium Ecclesiasticum, quorum laici incapaces existunt, efficitur in solos clericos suspensionem ferri posse. Quod si in Extrauag. de censuris inter communes, & alibi suspenduntur laici a communione Eucharistiae, non feruntur ibi suspensio propria, sed est quaedam pars excommunicationis maioris, quae priuat vlti passiuo sacramentorum.

Dices suspensionem ab officio priuare non solum exercitio ordinis iam obtentis, sed obtinendi, & suspensionem a beneficio priuare fructibus beneficii non solum obtentis, sed etiam obtinendi. Ergo quoad effectum, scilicet beneficii consecutionem, & ordinis receptionem, poterit laicus suspendi siquidem priuari potest, ne beneficium consequatur, neue ordines recipiat? Respondeo suspensionem per se non priuare beneficio, vel ordine acquirendo, sed consecutione quaedam quatenus ex priuatione vltis ordinis habitus nascitur priuario in vltiorem ordinem ascendendi. Praeterea insignitus prima tonsura, capax est ordinis, & beneficii recipiendi, ac proinde ab illis suspendi potest. Secus ante receptionem primae tonsurae, cum illorum incapax existat.

Ex clericis vero quilibet, quacumque dignitate praesulgeat suspendi potest. Sub decreto autem generali suspensionis Episcopi non comprehenduntur; nisi de ipsis fiat expressa mentio, ex cap. quia periculosum, de sententia excommunicat. in 6. Et idem cauetur de interdicto. Secus est de excommunicationis censura, ut tradit ibi Glossa communiter recepta, teste Nauarr. cap. 27. num. 165.